MELITA DENKOVÁ

OČAROVANÁ KRÁLOVNA

KRÁLOVNA KUNHUTA V MOCI PANA Z FALKENŠTEJNA

AL press

edice KLOKAN

Copyright © Melita Denková, 2026
Copyright © ALPRESS, s. r. o.

Všechna práva vyhrazena.
Žádnou část knihy není dovoleno užít
nebo jakýmkoli způsobem reprodukovat bez písemného
souhlasu držitele práv, s výjimkou krátkých citací
nebo odkazů, které tvoří součást kritického hodnocení.

Copyright © Melita Denková, 2026
Redakční úprava Johana Malá
Grafická úprava obálky Emil Křižka
Vydalo nakladatelství Alpress, s. r. o., Frýdek-Místek,
v edici Klokan, 2026
shop@alpress.cz
Vydání první

ISBN 978-80-7695-787-9

KNIHA PRVNÍ

PO BITVĚ

KAPITOLA PRVNÍ

BOUŘE NAD BEZDĚZEM

Malého prince Václava vzbudil rachot hromů. Hrad Bezděz se otřásal v základech.

„Maminko…?“

Princ vyklouzl zpod kožešiny, překročil chůvu Elišku spící na podlaze u postele a vyšel na chodbu.

Obklopil ho chlad a tma, v uších mu znělo dunění hromů a zvuk lijáku bičujícího kamennou stěnu. Přesto šel dál.

Zsinalé světlo blesku náhle rozsvítilo malé klenuté okno. Krčila se v něm kočka, vyzáblá tak, že se jí žebra dřela o kůži. Jak uslyšela kroky, nahrbila se, zasyčela, jen jen po chlapci skočit.

Blesk zhasl, kočku pohltila tma.

„Maminko!“ vykřikl Václav a klopýtavě se rozběhl chodbou, hnaný hrůzou z neviditelného zvířete. Nohy mu klouzaly, v rachotu hromů slyšel hučení vody… Myslel, že ho kočka dohoní, prokousne mu hrdlo, potom ho pohltí bouře a ledovým vodopádem smete jeho mrtvé tělo ze světa.

A už se kamsi řítil… Viděl světla rozhozená ve tmě, slyšel nářek a vzlykání.

Probral se až na loži, v teplé náruči chůvy Elišky.

„Princi? Kam jsi to utekl? Proč?“ ptala se, skoro stejně vyděšená jako on.

„Za ma… maminkou. Kde je?“ vzlykal a drkotal zuby. „Chci… chci ji!“

„Hm… odjela,“ zajíkla se Eliška. „Víš, musela odjet narychlo, teď v noci, ale brzy se vrátí.“

„Chci ji hned!“

„Zítra, můj malý, zítra. Pšt, neplač… Vyspinkáš se a zítra po obědě už tady paní maměnka snad bude.“

„Ona se nevrátí. Už nikdy.“ Náhle to věděl. „Nevrátí se, chůvo. Přece by jinak byla se mnou, když jsem se tak strašně bál…“

Václav spal dlouho přes poledne.

Když vstal, Eliška čekala, že se bude ptát po matce, ale nimral se v jáhlové kaši, dělal si v bílé hromádce zlaté potůčky z másla, a mlčel.

Noční žal zapadl kamsi do hlubin mysli… Opravdu zapomněl?

Eliška uklízela a vrhala po chlapci nad miskou kaše zkoumavé pohledy. Divný pacholík… To proto, že je princ? napadlo ji. Vlastně, prý je král. Nedalo se to pochopit. Trochu jí připomínal sedmiletého bratra Vincka, neduživého, často zamlklého hlupáčka.

Eliška byla nejstarší z kupy dětí, vykolébala už devět sourozenců, a měla tedy s čím srovnávat.

Tenhle princ, či král… Bledolící, smutný, jako by na něj nikdy nezasvítilo slunce, jako by se na něj nikdy nikdo neusmál, se jejich Vinckovi opravdu podobal, dokonce – stejně jako Vincek – měl chvíle, kdy se zdál roztomilý, docela jako obyčejné děcko. A měl moc zvláštní oči.

Hnědé se zlatavými tečkami… Hluboké… bezbranné… přitom podivně vědoucí.

Ale – – –

Ne, ona je jenom hloupé děvče a nemá přemýšlet o chlapci-králi, jenom se o něj musí postarat, než se vrátí jeho maměnka, paní králka.

„Nechutná ti?“

Václav zvedl hlavu

„Chutná. Dělám si v kaši zlatou cestičku.“

„Kam vede?“

„Za maminkou.“

Tak přece nezapomněl. Eliška vzdychla a zopakovala:

„Paní maměnka se vrátí.“

„Nevrátí,“ řekl Václav, lžící rozbořil cestu a pustil se do kaše.

Už mám jen tebe, Eliško, pomyslel si.

KAPITOLA DRUHÁ

NA CESTĚ

Královna Kunhuta s komornou Katarinou vyšly na kamenný schod před dveřmi tvrze; nad nimi trčela mohutná pavlač z dubových trámů, která se táhla až kamsi za roh.

Na východě se rozednívalo.

Byl konec dubna, ve vzduchu vonělo jaro. Dvůr tvrze vypadal jako jedna veliká louže, protože v noci pršelo; i teď drobně mžilo a od jihu se nebe zatahovalo nízkými, v bledém přísvitu svítání skoro fialovými mraky.

Ošklivé, nevlídné ráno.

U otevřených vrat v palisádě tvrze lelkoval houf zbrojnošů s osedlanými koňmi. Stála tam také malovaná nosítka, v nichž královna cestovala; v nosítkách byli zapřažení čtyři malí chlupatí koníci.

V blátě dvora přešlapoval obtloustlý muž s baňatým červeným nosem. Královna na něj pohlédla a sykla:

„Bydlíme pořád hůř, pane hofmistře, brzy snad skončíme v uhlířské chatrči. Dnešní hostitelé se taky vyznamenali. Vlhké pokrývky, mokré stěny, jídlo mi přinesli sotva ohřáté."

„Moje vina to néni, Milosti, šak víš," zahučel uraženě cestovní hofmistr Šebestián z Brtníku, „jedem na zapře-

nou a nemožem bét vybíraví.“ Tišeji, přesto tak, aby se to nedalo přeslechnout, dodal: „Ale s vínem su spokojené, to čepovali fajné, dal jsem si do frňáka. Tož tobě nechutnalo, Milosti?“

„Tak tak, buď pořád hubatej, pane Šebku,“ ozvala se komorná Katarina a načepýřila se jako rozčilená kvočna. „Dycky chval tam, kde se paní královna zlobí.“

Šebkovi z Brtníku vyšla ze rtů bublinka smíchu a přitom kýchl. Utřel si nos, popotáhl a zakoulel prasečími očky.

„Tož zétra už to bude inačí, panno komorná, zétra dojedem do Znojma. V dvojklášteří klarisek a minoritů poslouží Její Milosti postýlkou z nebeských obláčků.“

Posměšně naznačil do vzduchu kříž.

„Ctihodné sestry už ji dozajista s radostí chystajó. Aji ctihodní otcové, je to smíšené klášter.“ Zamžoural, jako by chtěl naznačit, že to znamená něco nepřístojného. „Majó tam aji malé špitál a prý aji krb, kde se Její Milost ohřeje. Svatí otcové znajó pečovat nejen o dušu, aji i o tělo.“

„Zato ty neumíš pečovat o nic,“ ucedila komorná a pohodila bradou k louži dvora, kudy se kolébala kachna, za níž ťapala řádka čerstvě vylíhnutých kachňátek. „K nosítkům se má paní královna brodit jako kačka? Blátem a močůvkou, co teče rovnou z hnojiště?“

„Dyť i to može byť, stačí jen dobře kókat pod nohy, kam se šlape.“ Šebek se uculil.

„Mlč!“ Královna zaryla nehty do dlaní, aby nevybuchla. „Mlč a nařiď, ať nosítka dojedou sem,“ dupla na kamenný schod, „sem ke mně!“

„Když koníci už só zapřažené u brány? To né,“ zajíkl se hofmistr. „Milosti, buď od té lásky a netrvé na tom.“

Odvrátil se a zamračeným pohledem zatěkal kolem sebe. U stájí ležela hromada klád – vlastně už otesané, čtyřhranné trámy.

Hofmistr na ně s vypočítavou pohotovostí ukázal.

„Mám šikovné nápad, Milosti. Možeme ti narychlo zrobit lavku a přejdeš suchó nohó.“

„Ty si vždycky dovedeš najít způsob, jak si ulehčit práci. Ne, vrátím se do jizby.“

Kunhuta se obrátila. Komorná se zlehka dotkla její paže a ukázala k nebi, na mraky napité vodou.

„Paní, zvedá se vítr a žene mračna rovnou sem – a víš, jak je kočí nešikovnej.“ Vzdychla. „Jestli máme čekat, než se koně otočí, najisto nás chytí liják. Takhle mu třeba ujedeme.“

„Když se přimlouváš i ty, Katarino…“ Kunhuta pohlédla na Šebka. „Dobře, stav lávku, hofmistře. A ať to jde svižně.“

Zamračený hofmistr znovu kýchl a houkl na zbrojnoše:

„Pojte sem, chlapi! Paní králová si přeje, abyste tuť postavili mostek. A pré máte hnout kostró.“

Přidal šťavnatou kletbu a zašklebil se.

„Je to holomek, Milosti,“ tiše si ulevila komorná. „Hulvát. Zloduch tvýho truchlivýho putování… Však mu to Pánbu jednou spočítá.“

Královna Kunhuta byla na cestě do Znojma, aby tam vyzvedla tělo mrtvého manžela Přemysla Otakara II. Ostatky poslal z Vídně římský král Rudolf Habsburský. Kunhuta měla manželovu rakev doprovodit do Prahy a po pohřbu se vrátit na Bezděz, kde byla v únoru uvězněna s dědicem českého trůnu, sedmiletým synem Václavem: takhle se o ně postaral Václavův poručník, markrabě Ota Braniborský.

O cestě do Znojma se nesměl nikdo dozvědět, proto se tutlal i před bezdězskou posádkou; k zasvěcencům patřili jenom hradní kaplan a kastelán Herman – to přímo za ním

přijel kurýr ze švábských krajů s listem, na němž se kývala velká pečeť s orlicí.

Rozkaz krále Rudolfa zněl, že kastelán má pustit královnu-vdovu do Znojma, kam právě putuje rakev s ostatky českého krále… ovšem je nutné zachovat vše v nejvyšší tajnosti, vyjet se musí v noci, Ota Dlouhý má špicly všude – a ať se královna s nikým neloučí, především ne se synkem, tlusté hradní zdi mají tenké uši.

Kunhuta chvíli váhala, nakonec souhlasila. Naštěstí ještě stihla zašeptat pár slov Václavově chůvě Elišce.

Jako doprovod jí kastelán představil zavalitého chlapíka s červeným nosem, Šebestiána z Brtníku. Říkal mu cestovní hofmistr.

Kunhutě byl pan z Brtníku protivný už od pohledu. Neměl nic z uctivých dvorských služebníků, dosud velel sotva hrstce ozbrojených halamů a náhlé povýšení přišlo nejspíš proto, že pocházel z Moravy. Nový úřad ho očividně nenadchl – a celou cestu to dával najevo všemožnými schválnostmi.

Když si Kunhuta postěžovala na mizerné cestování, mizerné noclehy nebo cokoliv jiného – mizerné bylo všechno! – pan Šebestián měl po ruce vysvětlení, že si nemohou vybírat, když jedou tajně a oklikami. Pokud zabloudil, i to se stávalo často, tak vždycky s upřímným vztekem brblal to samé.

„Sice su z Moravy, ale zas nejsu vševědoucí Pánbu, nemožu tady znať každé kamének a každou ďuru…“

Malá válka mezi královnou a hofmistrem se stupňovala celou cestu. Ačkoliv Kunhuta to s muži uměla, na Šebka, jak mu zkrátila jméno Katarina, nezapůsobily ani její půvaby, ani královský majestát.

Mimoto byl skoro pořád opilý. Všichni muži pili, jenomže hofmistr nadmíru. Někdo vidí i clonou vína, pořád podroušený Šebek ne, jinak by si tak nedovoloval.

Kunhuta usoudila, že chlapík zahání vínem a pivem strach z toho, co dělá, když cestě do Znojma chybí svolení braniborského věznitele.

Teď pozorovala, jak zbrojnoši zvedají klády a skládají z nich lávku. Šlo jim to od ruky, snad taky chtěli ujet lijáku; nekýchal jenom Šebek, z nosu teklo všem.

Katarina vykročila na lávku první, aby vyzkoušela její pevnost, a natáhla ruku:

„Pojď za mnou, paní… Pojď jako hříbátko za klisničkou," lákala vlídně, jako by Kunhuta byla bojácné děcko.

Pomohla královně do nosítek, usadila se naproti ní a zatáhla koženou záclonu.

Zvenku zapráskal bič, ozvaly se výkřiky mužských hlasů, koňské řehtání a průvod se pohnul.

„Zítra ve Znojmě nás čeká postýlka z obláčků," zamumlala po chvilce královna. „Čtyři pět dní si odpočineme, potom vyrazíme do Prahy a zase zpátky na Bezděz. Zase zpátky… a asi už nikdy neuschneme."

Pohlédla na komornou.

„Jak dlouho už jsme na cestě, Katarino?"

„Ani pořádně nevím, Milosti. Snad dvanáct dní."

„A pořád prší. Vyjížděli jsme v bouři a od té doby – když zrovna neleje, aspoň mží. Dala bych duši za kousek modrého nebe."

„Nerouhej se, paní. Co se dá dělat, svět není pořád samý sluníčko a duben je rozmarnej měsíc."

„Spíš únavný. Jako všechno, co se teď děje. Jak nedůstojná je tahle cesta za velkým králem."

„Rozumím ti." Katarina ji pohladila po paži.

„Já vím," vzdychla královna. „A děkuji Bohu, že tě mám. Co bych si bez tebe počala?"

I když se ti na hlavu nezřítil celý svět, ani ti římský král neposílá tělo mrtvého manžela, vím, že mi rozumíš, ty věrná duše, dodala v duchu.

Kradmo pohlédla do tváře proti sobě.

Malá hlava, úzká snědá tvář s tupým nosem, zelenožluté kočičí oči. Katarina.

Kumánka Katarina.

Nejdřív chůva… Hlídala černobrvé děvčátko poskakující jako vrabec, vždy celé u vytržení nad každou zábavnou hloupůstkou okolního světa. Z chůvy Katarina povýšila na komornou. Oblékala své paní svatební šaty, vázala jí vdovský závoj a stále jí trpělivě stála po boku při všem, co přišlo v hořkých dnech po Přemyslově smrti.

Tu noc, kdy Otovi zbrojnoši zadupali v královské ložnici, drobná šlachovitá Katarina dokázala, že je dcerou bojovných Kumánů. Ve zmatku neztratila hlavu. Vojáci hulákali, řinčeli zbraněmi, do komnaty se s nářkem seběhly dvorní dámy a zase jako vyděšené husy utekly, zato Katarina jednala.

„Jak se opovažujete!“ křičela a nesmlouvavě, se zaťatými pěstmi si razila cestu ke královně, aby ji chránila vlastním tělem. Když se ukázalo, že princ a královna mají odjet, zabalila jim truhlu šatů, a pak, když je vezli nocí někam do neznáma, chlácholila rozespalého Václava.

A teď se starala o Kunhutino pohodlí, jak jen to šlo. Občas se poštěkala s hofmistrem, ale jinak si zachovala chladnou vyrovnanost. V únavných nesnázích cestování si vždycky věděla rady, s velkými věcmi si hlavu nelámala.

Na rozdíl od své paní.

Kunhuta sepnula ruce, složila je v klíně a přivřela oči.

Houpavý pohyb nosítek vyvolával pořád stejné myšlenky. Vracely se celou cestu, stejné otázky a úvahy, jako by doufala, že najde skulinku, kudy k ní pronikne světlo.

Tolik se toho přehnalo – nad ní a nad českým královstvím… Mohlo se něco stát jinak? Přemýšlela, až to bolelo, a přece nenašla odpověď.

Tak znova, od začátku – – –

* * *

Německo-římský král Rudolf Habsburk.

Svrchovaný pán říše, král nad všemi králi, panovník, který má moudře spravovat Svatou říši římskou, neklidnou mozaiku knížectví, která se věčně sváří mezi sebou.

Kdysi ho kurfiřti zvolili kvůli tomu, že byl bezvýznamný – dalo se předpokládat, že si obstárlý Rudolf Habsburk, nemajetný hrabě z rodu lapků, jak se posměšně říkalo, nebude moc vyskakovat. Ten chudák bude slabým, dobře ovladatelným vladařem.

O římskou korunu usiloval i český král Přemysl Otakar. Rudolfa ovšem nevolil, na jeho korunovaci v Cáchách nedorazil, odmítl vzdát mu povinný hold, zato mu po zvolení poslal žebráckou mošnu, aby dal najevo, co si o něm myslí.

První krok ke zkáze.

Ačkoliv bezvýznamný stařec Rudolf důkladně vytřel zrak i jiným. Bezostyšně si šel svou cestou a za svým, a než si to někdo pořádně uvědomil, už bylo pozdě, už pevně seděl v sedle a s pilnou urputností se snažil urvat svým leníkům, co se dalo.

Přemyslu Otakarovi vyfoukl Rakousy, Štýrsko, Korutany a Kraňsko – a označil ho za zloděje, který ukradl takzvané babenberské dědictví. To prohlásil za odúmrť spadající na říši, a tím si položil základ velké habsburské državy; zatím mu patřilo jenom nicotné Švábsko a pár podobných pídí země.

A šel na to chytře. V květnu 1275 vyhlásil nad Přemyslem říšskou klatbu – acht, o rok později aberacht, klatbu spojenou s přímou výzvou k povstání proti Přemyslovi. Výzvy postupně uposlechla většina rakouské šlechty, doma se proti svému králi postavili Vítkovci, páni z Růže.

Přemyslovi nezbylo než se Habsburkovi pokořit.

25. listopadu 1276, ve vojenském ležení před branami Vídně, oblečený v šatech zdobených zlatem a drahokamy, poklekl před římským králem a souhlasil s tím, že české

koruně mají patřit jenom Čechy a Morava – a přijal je od Rudolfa v léno.

Tenkrát také, na důkaz smíru a dalšího přátelství, byl pětiletý následník českého trůnu Václav zasnouben se stejně starou habsburskou princeznou Gutou.

Kunhuta zuřila. A diktovala písaři.

Bohu budiž žalováno, že od chvíle, co sis vzal za pána Rudolfa Habsburského, nestojím o korunu, již jsi mi dal k zemím, které jsi nyní přijal od toho, o němž jsi nikdy nic dobrého neřekl. Mně prorokuje srdce, že nás ještě v budoucnosti stihne bolest od jeho rodu, když získal Rakousy a Štýrsko, k tomu Korutany a Kraňsko… Když tam se mu to podařilo, budeme ještě připraveni zde v Čechách o své dědictví.

Ovšemže se Přemysl podrobil Rudolfovi jenom na oko… Chtěl všechno zpátky, chtěl ho potrestat za strašné ponížení, a proto sháněl vojsko. A Rudolf si zase nedělal iluze, že se železný a zlatý protivník opravdu vzdal; sbíral žoldnéře ve všech evropských koutech, spojence našel i v uherském králi Ladislavovi.

Přemysl vyzývavě zrušil domluvené dětské sňatky… Schylovalo se k velkému střetu.

K osudné bitvě došlo na pravém břehu řeky Moravy u vesnice Suché Kruty.

Byl pátek 26. srpna 1278, svátek svatého Rufa, a pálilo slunce.

Přemysl Otakar věřil v sílu svých těžkooděnců, jenomže – něco se zvrtlo. I zprávy o tom, jak a co se v bitvě odehrálo, se různily. Prý chybná taktika, některé oddíly ani nestihly zvednout zbraň, také se hodně mluvilo o zradě – ale nakonec někdo řekl, že bitvu prohrálo horko. Proslulá Přemyslova těžká jízda v srpnovém vedru selhala. Zbyl jenom nářek raněných, pach krve, oblaka prachu a smrt… Dvanáct tisíc mužů padlo či zahynulo na útěku.

I Přemysl ležel na bojišti – s rozpolcenou lebkou, habsburští prý ho poznali podle drahocenného brnění; vysvlékli ho, nahému zasadili ještě mnoho ran a zbroj rozkradli.

Král Rudolf jeho tělo potom vystavil ve svatoštěpánské bazilice ve Vídni, aby všichni viděli, že se železný a zlatý král skutečně odebral na onen svět… I když mu vzdal poctu v listě, který ještě z místa bitvy poslal papeži Mikulášovi III.

Opis se dostal i ke Kunhutě.

Ačkoliv král viděl úplnou porážku svých rytířských šiků a že je takřka všemi opuštěn, přece nehodlal ustoupit našim vítězným praporům, nýbrž bránil se, obr duchem i mravem, s podivuhodnou statečností, až někteří z našich rytířů jej smrtelně zraněného spolu s jeho ořem k zemi srazili. Tu konečně král ten přeslavný spolu s vítězstvím život ztratil.

Král ten přeslavný?

Takové listy se píšou, aby je archiváři uložili v temné komoře archivu, a až se vytáhnou, řekne se, že se Rudolf zachoval rytířsky – i když předtím si jistě užil pohledu na mrtvé tělo nepřítele… Čím větší mrtvý, tím větší vítěz nad ním – – –

Kunhuta se zavrtěla.

„Myslela jsem, že jsi usnula, paní," ozvala se Katarina.

„Ne, přemýšlím."

„Pořád o tom samým, viď? Darmo přebíráš, co se stalo. Raději si zkus zdřímnout."

„Kéž bych to dokázala." Kunhuta si přitiskla prochladlé prsty na bolavé čelo. „Jsem k smrti unavená, přitom mám spaní jako z pavučin. I když mi vaříš ten svůj lektvar."

„Prostě zavři očka," řekla Katarina tónem, jakým s ní mluvila jako s děvčátkem.

„A pak mám počítat ovečky?"

„Počítej si, co chceš, dušinko.“ Katarina zas jednou použila důvěrné oslovení z Kunhutina dětství. „Třeba kolik dnů jsme na cestě, já to plácla jenom tak nazdařbůh.“

Kunhuta se matně pousmála, zabořila se do polštáře a poslušně zavřela oči, ale – jak jinak! – myšlenky letěly dál…

Na bedrech Přemyslovy vdovy zůstalo všechno, co přišlo po prohrané bitvě.

Především potupné poručnictví Oty Braniborského.

Než Přemysl odjel, určil Václavovým poručníkem Otu Braniborského řečeného Dlouhán. Pro jistotu, vždyť věřil ve vítězství. A Ota byl syn Přemyslovy sestry Beatrix, dětství prožil na pražském dvoře – kdo jiný by se líp postaral o královské děti a vdovu?

Kunhuta ho tedy zavolala, jenomže Ota, Bože! Ten se vybarvil!

Panu poručníkovi ležely na srdci jiné věci než rytířské ctnosti, k nimž patří ochrana vdov a sirotků.

Čtyři stovky Otových raubířů vpadly do Čech a začalo rabování.

V lednu, hned po svátku Klanění tří králů, Otovi vojáci vyloupili i chrám svatého Víta, v únoru pak Ota nechal odvléct královnu a malého dědice trůnu na hrad Bezděz – prý kvůli jejich bezpečí.

Taková nehorázná lež! Jak se mohl zachovat tak nízce ke svým příbuzným, ke vznešené vdově v letech matrony…

Kunhuta prudce zamrkala. Bolavým vědomím prolétla myšlenka jako ostrá jehla, taková divná věc, na niž zatím nikdy nepomyslela.

„Víš, co mě napadlo, Katarino?“

Komorná sešpulila úzké rty do suché švestičky jako vždycky, když byla s něčím nespokojená. „To jsem zvědavá, paní. Doufejme, že konečně něco hezkýho.“

Kunhuta se ušklíbla.

„Kde jsou ty časy, kdy mě napadaly hezké věci.“ Odmlčela se. „Totiž, najednou jsem si uvědomila, že jsem stará žena. Je mi už pětatřicet let…“

„Tohle nebudu poslouchat!“ Katarina si prudkým pohybem zakryla uši a blýskla kočičíma očima. „Ty že jsi stará? K smíchu… Beruško moje,“ ztišila hlas a zase přidala důvěrné oslovení, „tebe Pánbůh stvořil jaksepatří. Bylas děvčátko ze sněhu a růží, a jestli ti snad přibylo trochu let, tak s nima taky krásy.“ Zálibně mlaskla a pokývala hlavou.

„To jsou jenom řeči. Královské vdovy v mém věku odcházejí do kláštera,“ řekla Kunhuta ponuře. „Mají to štěstí, co já nemám – osud jim neukládá nové povinnosti. A krása…?“ Přejela si rukou po tváři, jako by zkoumala její rysy. „Jsem stará… stará a osamělá… Já, kdysi královna česká, markraběnka moravská, vévodkyně rakouská, štýrská a korutanská… a teď bezvýznamná stará žena v poražené zemi, ošklivá jako noc.“

Katarina vytáhla ramena tak vysoko, že se mezi nimi malá ptačí hlava skoro ztratila. Její gesto pochyb či lítosti.

„Nevidím velký rozdíl mezi tebou a děvčetem, o které král Přemysl Otakar požádal krále Bélu,“ zvolala. „Pořád jsi taková, jak tě mám před očima, když jsi zářila ve zlatých svatebních šatech!“

Kunhuta jenom potřásla hlavou.

I ona měla kdesi v mysli dívku okouzlenou tím, že se stane ženou českého krále…

Horký den u Dunaje. Dominikánský klášter na Zaječím ostrově na dohled uherského královského hradu Budína.

Klášterní zahradou jdou dvě dívky. Margareta, dcera krále Bély, a Kunhuta, Bélova vnučka. Vážná Margareta je chovankou kláštera, patnáctiletá Kunhuta bezstarostné, věčně rozesmáté děvče.

„Prý se o tebe uchází český král Přemysl, Margito," říká Kunhuta. „A já vím proč…"

Vlastně toho moc neví, jen že se dědeček handrkoval s českým králem o jakési země plné hor, dědeček potom prohrál velkou bitvu, a když se začalo vyjednávat o smír, dohodu měla potvrdit i svatební smlouva s Bélovou dcerou.

„Český král!" vztekle zasyčí Margareta. „Raději bych si podřezala žíly, než bych si ho vzala! Porazil dědečka v boji… a ještě před rokem tady u nás drancoval!"

Kunhuta se chichotá. Nijak jí neleží na srdci, co se stalo, bitevní vřavy považuje jenom za větší rytířské turnaje.

„A víš, co on je zač, tenhle český král?" pokračuje Margareta ještě zlostněji. „Před lety, to mu bylo devatenáct, si vzal za manželku padesátiletou Markétu Babenberskou… Byla starší než jeho otec! Ovšem vyženil s ní Rakousy a Štýrsko – právě o tyhle země potom bojoval s dědečkem, protože dědečkovi se nezdálo, že by měly patřit zrovna českému králi… Sice nevím proč, já bych vždycky dala přednost uherské rovině, zato vím, že Přemysl je pořád Markétiným manželem! Přitom se shání po nevěstě! Protože chce syna, dědice, a stará Babenberkovna mu ho nedá."

Nedá… a ty asi taky ne. Já ano.

Patnáctileté děvče se usmívá, protože ví víc, ví něco, co Margaretě neřekne.

Když Margareta odmítne, dědeček Béla nabídne českému králi vnučku Kunhutu.

Viděla Přemysla, když přijel k jednání na Budínský hrad. Šel po nádvoří, a ona ho hltala pohledem. Široká ramena, krásná tvář… Statečný bojovník, pán mnoha zemí – takový muž se dá snadno milovat!

A co se týče jeho babenberské manželky, dědeček Béla řekl, že se tyhle hlouposti dají vždycky urovnat. Papež může prohlásit Přemyslovo manželství za neplatné už od začátku, protože Babenberkovna předtím složila řeholní

slib. Ostatně – i kvůli Margaretě by se muselo čachrovat, u ní by roucho jeptišky taky překáželo.

Zato Kunhuta je volná – – –

Říjen 1261, Prešpurk. Zlaté šaty a šperky nevěsty Kunhuty rozzářilo hřejivé slunce – v Uhersku bývá podzim vlídný.

„Vivat Kunigunda!“ jásají zástupy navzdory tomu, že si Kunhuta bere nedávného nepřítele. Obřad je skvostný, ženich hrdý rytíř, nevěsta uhrančivě krásná a lidé milují slavnosti.

A potom Praha, 25. prosinec, den Ježíšova narození.

V bazilice svatého Víta mohučský arcibiskup Werner spolu se šesti biskupy pokládá korunu na havraní vlasy líbezné, uzardělé novomanželky i na kaštanové kadeře urostlého novomanžela.

Svou korunovaci Přemysl dlouho odkládal, po boku staré Babenberkovny by se obřad asi moc nevydařil.

„Vivat Kunigunda!“ zase volají zástupy na nádvoří před bazilikou… Prapory cloumá mrazivý vítr, mává chocholy na čapkách pánů, zvedá závoje urozených dam. Svatební hosté se sjeli ze všech koutů Čech a Moravy, přijel i výkvět celé středoevropské šlechty… Po obřadu všichni zamíří na letenskou pláň, kam dal Přemysl postavit stany a dřevěný palác, protože do rytířského sálu Pražského hradu by se to množství vzácných hostů nevešlo.

Následují dny hodování, zpěvu a tance… a snad ze všech nejvíc se raduje mladinká královna plná života – – –

Někde v mysli mám přece tolik kouzelných vzpomínek, uvědomila si Kunhuta, čas plný nádhery, barev a vůní… Měla bych si je přivolávat častěji.

Vyhlédla škvírou v zácloně do deště.

V tom okamžiku zářivé vzpomínky zhasly, jako když nápor chladného větru sfoukne svíci, a zase zbyla jenom únava a bláto cesty za mrtvým manželem.

A syn, Přemyslův dědic, zůstal zavřený na pochmurném Bezdězu. Jaká je naděje, že se ujme otcova trůnu?

Ona… nešťastná, nejistá, zranitelná… udělala, co mohla.

Ve snaze zachránit Čechy před chamtivým Otou pokorně požádala o pomoc římského krále: přece vyjádřil rytířský obdiv k mrtvému soupeři a je i nejvyšším soudcem v římskoněmecké říši.

16. října 1278, necelé dva měsíce po bitvě, se tajně sešli v klášteře v Sedleci.

Zase zoufalý krok.

Tvář v barvě pergamenu protkanou muřími nožkami vrásek rozzářil poťouchlý úsměv. Když Kunhuta vešla do dveří, Rudolf Habsburk vstal z křesla a se vztaženýma rukama jí vyšel vstříc.

Pevným krokem, jako mladý kavalír, jako statný zdravý muž, jímž už dávno nebyl.

Kunhuta vykroužila hlubokou dvorskou poklonu, Rudolf odpověděl trochu nedbaleji.

„Vítám tě, paní… Těší mě, že jsi ve chvíli, kdy tě zaskočil osud, přišla právě za mnou," spustil a ukázal na druhé křeslo. „Posaď se, prosím… Smím ti nabídnout trochu tokajského ze tvé bývalé vlasti? Já sám si tokajské oblíbil a vozím ho s sebou na všech svých cestách."

„Děkuji, pane."

Ze stínů v koutě vyšlo páže a postavilo před Kunhutu obyčejný cínový pohár, jaké se používají v měšťanských domácnostech. Římský král měl na stole před sebou stejný – cín bez ozdob, už trochu pomačkaný – a Kunhuta si vzpomněla, jak se Přemysl zalykal smíchem, když jí Rudolfa, toho nicotného švábského hraběte, líčil jako lakomce.

„Habsburský rod je jistě tvým přítelem, a já zvlášť," pokračoval Rudolf. „Jsem rád, že to cítíš stejně a že ses v nouzi rozhodla obrátit na mě a dát se s dětmi do mé

ochrany… Ještě dnes nadiktuji list pro královnu Gertrudu, aby ve Vídni všechno připravila na váš brzký příjezd. Moje dobrá žena vás s radostí uvítá.“

Znělo to upřímně, prostě a srdečně. Prostě jako ten prostý pohár, do nějž se u krále nalévá víno.

„Jsem ti vděčná, pane.“

Rudolf upil tokajského.

„Také se postarám, aby ti Ota Dlouhán neupíral důchody ze tvých věnných měst. Nesmějí skončit v nepovolaných rukou. A dám ti připsat Opavsko, i to je v nesprávných rukou Přemyslova bastarda Mikuláše.“

Bastarda? Papež Alexandr ho přece dávno zbavil cejchu nemanželského původu, podivila se Kunhuta, ale jen mimochodem, hned jí hlavou prolétlo něco jiného.

Když je Rudolf tak šetrný, čeká, že si za pobyt ve Vídni zaplatím? Tedy nic upřímného? Srdečnost laciná jako ten laciný zprohýbaný pohár?

Rudolf zasupěl. „A teď si spolu promluvíme o jiné důležité věci…“ Zamnul si ruce. „Mám na mysli sňatkovou dohodu našich dětí, kterou tvůj manžel tak ukvapeně zrušil. Myslím, že bychom ji měli obnovit.“

Kunhutě vynechalo srdce jeden úder, ale nezbylo než hlesnout:

„Když si to přeješ, můj pane.“

„To si dám líbit, že neváháš,“ zahlaholil protivně skřípavý stařecký hlas. „Velmi rozumný krok, paní… A krásná dohoda. Dobrá dohoda, která pevně spojí české království s římsko-německým trůnem a dává nám všem do budoucna mnoho nadějí. Připijme si na ni.“

Pozvedl laciný pohár.

Kunhuta také, ale sotva si smočila rty. Přes okraj číše se dívala, jak vrásky na staré tváři rozčeřil samolibý úsměv.

„Český král Václav a moje malá Guta…,“ ozvalo se. „Hm, ano… tak tohle bychom měli.“

Pohár s třesknutím dopadl na stůl. Rudolf zakroužil ukazováčkem pravice a namířil ho na Kunhutu.

„A ještě je tady tvoje dcerka Anežka… měla si vzít mého druhorozeného, prince Rudolfa. Nevidím důvod, proč neobnovit i tenhle zásnubní slib. Ty ano?“

Kunhuta zaťala zuby. Oči ji pálily.

„Ne. Jak si přeješ, můj pane.“

„Jsem opravdu šťastný, že si tak rozumíme.“

„I já jsem šťastná, že… že rozumíš mým starostem,“ dostala ze sebe Kunhuta.

I když nejraději bych s tebou promluvila slovy, jaká se dají pochytit ve stáji někde u koňského zadku, pomyslela si vztekle. Tam se mluví od srdce, a tak bych řekla, že mě vydíráš.

Ale snad se zásnuby dají oddálit. A čas třeba způsobí zázrak a na sňatek nikdy nedojde.

„Kdy, pane?“

„Co nejdřív, ještě před adventem. V listopadu. A sama si urči místo, kde se naše děti setkají. Snad někde na půli cesty?“

Kunhuta nedokázala myslet na nic jiného než na to, jaké že asi vhodné místo leží na půli cesty.

„V Jihlavě…?“ vydechla nakonec.

„Výborně!“ Rudolf kývl. „Jihlava, stříbrná pokladnice Otakarovy říše. Příjemně bohaté město.“

Jako by si už brousil zuby na jihlavské bohatství.

Náhle vstal, musela tedy vstát i ona. Došel k ní, zase zakroutil ukazováčkem, natáhl ruku a prsty se dotkl okraje jejího závoje.

„Přál bych si vidět tvoji tvář, paní. Prosím, nadzvedni závoj.“

Váhala, ale opět poslechla.

Rudolf jí zavrtal oči do obličeje.

„Nelhali…," zamumlal po nekonečné chvíli. „Ne, nelhali… A tvoje nevšední krása mi napověděla nejlepší způsob, jak naše budoucí příbuzenství stvrdit."

Zas si ji chvíli prohlížel, tentokrát od hlavy k patě.

Kam míří? nechápala Kunhuta, takhle si koňský handlíř prohlíží kobylu. Vtom jí římský král sykl do tváře:

„Polibkem, krásná paní."

Kunhuta měla chuť ucuknout – to už by raději políbila ropuchu! –, ale dokázala se ovládnout. Zvedla tvář. Scvrklá mužská ústa se přiblížila. Honem, se zavřenýma očima, na ně vtiskla polibek.

Stařec se olízl a zase si sedl.

„A teď ti něco svěřím… Ve snaze donutit Otu, aby se držel na uzdě, jsem dohodl ještě jeden sňatek. Moje nejmladší dcera Hedvika se zasnoubí s Dlouhánovým bratrem."

Kunhuta lapla po dechu. V každé Rudolfově vrásce se skrývá zmije!

„A tím jsem se ocitl ve zvláštním, složitém postavení, krásná paní," pokračoval potměšile. „I tohle příbuzenství musím brát v úvahu, i to má svoji váhu, že?"

Odmlčel se.

„Ovšem Ota je jenom markrabě. Dobrý vztah s českým královstvím je mi přednější."

Dobrý Bože! Každé slovo neslo pečeť lži!

Ani stařec Rudolf Habsburk nebyl rytířským ochráncem vdov a sirotků a člověk by se mu měl vyhnout, jako se vyhýbá špinavým kalužím. Navzdory lichotkám nikdy nespustil z očí cíl – stejně tak dravý pták při ledabylém kroužení vzduchem nespustí bystré oči z vyhlédnuté kořisti.

Na žádný list do Vídně nedošlo, zato Rudolf nezapomněl na jihlavské zásnuby; malá Guta roztomile ukazovala snoubenci Václavovi svoje panenky, Rudolfův doprovod

Vážení čtenáři, právě jste dočetli ukázku z knihy Očarovaná královna**.**
Pokud se Vám ukázka líbila, na našem webu si můžete zakoupit celou knihu.